

МОЛОДИЙ КОМКОМ

Орган Кіровоградського обкому ЛКСМУ

«ТИЖДЕНЬ РАДЯНСЬКОГО СОЮЗУ»

ПАЛЕРМО. З великим успіхом проходить у головному місті Сіцилії — Палермо «Тиждень Радянського Союзу», організований з ініціативи товариства «Італія — СРСР». Цей захід присвячений 100-річчю з дня народження В. І. Леніна.

ЮВІЛЕЙНИЙ ПОДАРУНОК СЕЛУ

БУДАПЕШТ. На відзнаку 25-ї річниці визволення Угорщини Радянською Армією в угорських селах буде відкрито сто нових бібліотек. У зібранні коштів для їх створення беруть активну участь професіонали, Комуністична Спілка Молоді, Вітчизняний фронт та інші громадські організації. Уже зібрано 83 млн. форинтів.

ЗАЯВА ПРЕЗИДЕНТА ФРАНЦІЇ

ВАШІНГТОН. Президент Франції Жорж Помпиду, який перебуває в США з офіційним візитом, виступаючи в клубі преси, висловив глибоку тривогу з приводу загострення кризи на Близькому Сході. Він відзначив, що поки що не знайдено шляхів для встановлення миру в цьому районі.

ЛІТАКИ ІЗРАЇЛЬСЬКИМ АГРЕСОРАМ

ВАШІНГТОН. Як повідомив американський кореспондент Пірпойнт, президент Ніксон прийняв рішення про поставку Ізраїлю нової партії зброї, в тому числі винищувачів-бомбардувальників «Фантом» і реактивних літаків «Скайхок».

КРАДІЖКА ЗОЛОТА

ПАРИЖ. Завивки золота, загальна вага якого становить 352 кілограми, зникли з сейфів на складі аеродрому Орлі в Парижі. Разом із золотом пропала іспанська валюта, еквівалентна 140.000 французьких франків, що теж була в сейфах.

(РАТАУ).

Півтора мільйона юнаків і дівчат, серед яких близько 500 тисяч членів ВЛКСМ, працює зараз в колгоспах і радгоспах республіки. В господарствах України активно діє майже 12 тисяч комсомольсько-молодіжних колективів в рослинництві, в тому числі 7 тисяч — механізаторських, близько 6 тисяч колективів працює в тваринництві.

ЮВІЛЕЙНЕ ЗМАГАННЯ МОЛОДИХ ХЛІБОРОБІВ

успішне виконання планів завершеного року п'ятирічки, гідне відзначення Ленінського ювілею. Умовами змагання на кращий комсомольсько-молодіжний колектив республіки в галузі рослинництва передбачено, що переможцями вважатимуться ті колективи, молоді механізатори, які одержать найвищий врожай тієї чи іншої культури з гектара при мінімальній затраті праці на її вирощування. В тваринництві — враховуватиметься продуктивність праці, якість та собівартість продукції, ефективність використання на фермах комплексної механізації трудових процесів виробництва, впровадження прогресивних форм організації праці, досягнень науки та передової практики.

Успіхи тваринників

УЛЬЯНОВКА, КІРОВОГРАДСЬКОЇ ОБЛАСТІ. Тваринники спеціалізованого колгоспу «Росія» продали державі першу партію великої рогатої худоби загальною вагою понад 3200 центнерів. 92 проценти здаючого поголів'я — вищої вгодованості. Середня вага кожної тварини перевищує 354 кілограми.

(РАТАУ).

РОКІТ дивину лунув, здавалось, не поряд, а десь аж в акацієвій смузі. Машина слухняно посувалася вперед. Леонід Гаранін лише зрідка доторкався до важеля, оглядався через заднє вікно назад, на мить вихоплюючи в скулому промінні «фари чорнильну, масну доріжку, яку крапали земеші.

Вже зміна прийшла. Он постать товариша маячить у кінці загінки. Леонід відчує, як стонівся, як затерпли ноги, все тіло. Бо ж правильно мовлять, що вночі і хвилинка годиною стає.

Юнак зупинив трактор. — Гавриле, — крикнув, стрибаючи на землю, — вже прийшов! Не виснався, мабуть, як слід? Трактористи привітались. Гаврило швидко забрався в кабіну.

А як хочеться заглянути до клубу. В бібліотеку. Там же Світланка працює. Як же воно мило та хороше, це дівчисько, що завдує сільсько-бібліотечкою. До кожного посміхнеться, кожному підкаже по потребі, допоможє. І очі в неї теплі... В УВ ВПУСКНИЙ ВЕЩІР. Приїхав кореспондент з газети. На телебачення зймали. Таміла Макаріана Урулова, класний керівник, посміхалась

НА СТУДЕНТСЬКОМУ МЕРИДІАНІ

ПОЛЕ НА ДОЛОНІ

І раділа. Скільки її вихованців виходить у життя! І всі працюють, старанні. У юнаків та дівчат тільки й промов. Останні години разом. Завтра розійдуться. Кожний вибере свій шлях. Дізнались мріяли напередбій. Лариса Суржаківська і Алла Демченко думають продовжити навчання в інституті. Володимира Захарова тягне на культурно-освітню роботу — либонь, у школі не було кращого музиканта. Льюніа Туменко лише й говорить про сільськогосподарські машини. Для всіх мета товариша — ніби своя мрія, в парі разом росли, разом навчалися і

мріяли про свої шляхи вкупі... Ми йшли з Гараніном по вулиці. Кетрисанька вже спала. Від клубу розходились останні відвідувачі кіно. Тепла червнева ніч спала якими чіткими зорями. Було тихо-тихо, по-літньому гарно.

— Ах, нехай тебе... — засміявся Леонід. — Ще й не таке бувало. Пригадуєш, як переклав речення, а воно: «Заводьте годинника, поки масло свіжє!» Ми весело сміялись, згадуючи шкільні дні. Було над чим і пошарувати, і задуматися. — Льюніа, — сказав я. — Ось би до зір добратись та розказати всім, що на землі діється. Адже і там хтось живе. Ми дивились у бездонну височину. — А я б краще залишився тут, серед своїх людей, і працював би на місці...

Хіба ти зразу не вступаєш в інститут? — поцікавився я. — Краще попрацювати з рік-два, — помовчавши, відповів він, — а потім уже вибирати собі професію... Он як воно в степу зараз хороше... Інколи виходить так: закінчує людина інститут, іде працювати, але не те, не до серця. Та й не терплю... ото таких, що лише б хизуватись.

СПОЧАТКУ йому було важко. Ой, як важко. Перш ніж доручили працювати на тракторі, виконував різні сільськогосподарські роботи. Якоюсь жнива послали на колпувач комбайна «РСМ-8», стару престарілу машину, яку через рік мали здати в металобрухт. Була неділя. З неба пекло, як вогнем. На колпувачі Леоніду довелося бути одному. Спершу все ладилось, пстигав розправляти солому. Та спека, пилу, що виїдала очі, забивалась у ніздрі, рот, далісь взнаки. Юнак не витримав і кинув роботу.

Був такий випадок. Більше Леонід не дозволяв собі поворувати щось подібне. Сів за кермо трактора, працював сумлінно. Зрідка з колгоспом, побіжно безкраї ланн. І радів, безмежно радів першим успіхам. Через рік після закінчення школи юнак успішно витримувє іспити на заочне відділення Української Академії сільськогосподарських наук. Тепер він сів за книгу і продовжує працювати трактористом. Примітився Леонід Гаранін і в колективі художньої самодіяльності села. Не обійдується там без нього. У крузі тандемістів, у хорі — молодий тракторист неодмінно присутній. Любить Леонід на базні зігра-

ти і заспівати мастак. Вмнє гурт молоді біля себе збере. А ще як прикаже себе дотепне — так того сміху хоч пригорщани горни.

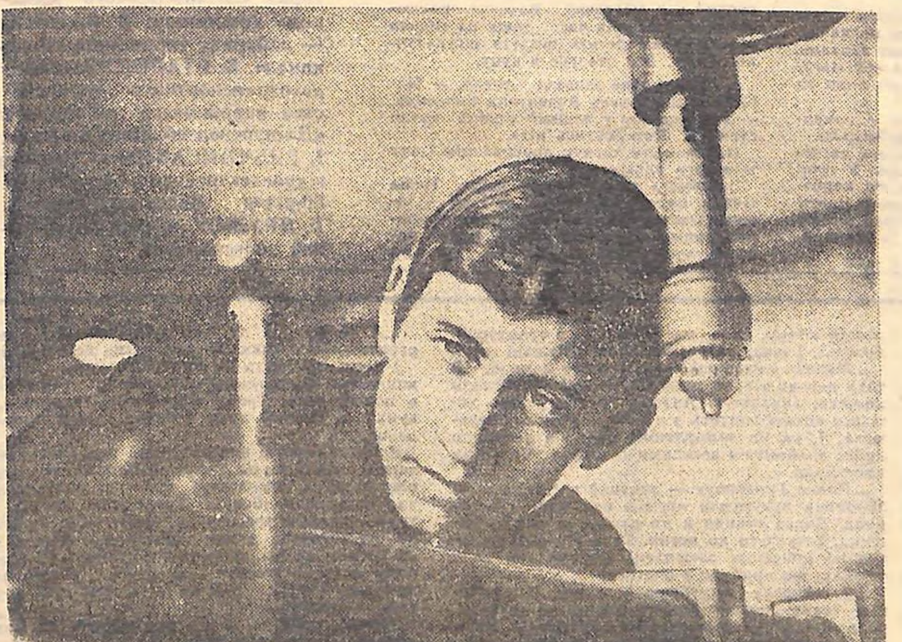
— Це ж такого, як наш Льюніа, моторного та веселого, на цілм світлі не знайдеш! — говорять односельчани. І правду кажуть. За чесну працю Леоніду Гараніну правління колгоспу не раз виносило подяки й нагороджувало грамотами.

І АГЛЯНУЛО у вікно до мішки Леоніда й особисті щастя. Кілька місяців тому заручився він із Світланною, завбібліотечною села Новоолександрівки, скромною, тихою дівчиною. Недавно справили новосілля. Скільки там веселощів та ралощів людських було. А Леонід із Світланною — найщасливіші.

Якоюсь я завітав до молодих. Хатинка їх стоїть на краю Новоолександрівки біля широкого вибалку. В кімнатах затишно, гарно вбрано і прибрано. Леонід розповідав про навчання. Четвертий курс уже закінчує. Важко поєднувати працю з навчанням. Та в юнака по-своєму твердий підхід і до знань, і до праці.

У вікно з хати подружжя Гараніних видно степ, рівнин, просторий, замальований чорними, сірими, зеленими смугами та доріжками.

Іван КИДРУК, с. Новоолександрівка Бобринецького району.

В дні 100-денної Ленінської вахти по-ударному трудиться свердлаувальник Кіровоградського заводу «Червоний Жовтень» Віктор Удовийський. На обробці деталей до ліжок він позичив виконувє завдання на 110-115 процентів. На фото: свердлаувальник Віктор Удовийський за роботою.

Фото В. КОВПАКА.

НА СЕРДЕЧНІЙ ХВИЛІ

Минулої осені у дружній Фінляндії за замовленням Радянського Союзу був збудований новий теплохід-сухогруз. Вантажопідйомність океанського корабля — 12,5 тисячі тонн, це така кількість, яка міститься в кількох залізничних ешелонах. Довжина судна — 151 метр, ширина — 21. Постановою уряду кораблю дали ім'я «Новомиргород».

Кожний член екіпажу має окрему каюту. На кораблі є телевізор, радіоприймач, кіноустановка, відкритий плавальний басейн. Піонери Новомиргородської школи-інтернат імені Ю. О. Гагаріна разом з учителькою Майєю Іванівною Тарасовою направили екіпажу «Новомиргород» теплого листа, в якому розповіли про свої справи. З листом був відправлений і фотоальбом з видами міста Новомиргород.

Недавно моряки теплохода прислали відповідь юним ленінцям. Вони розповіли про свої діла і турботи, про далекі заморські краї, про зустрічі з простими людьми різних країн.

ДЛЯ ДОПИТЛИВИХ.

УЯВНЕ місячне світло, яке так прикрашає нічні ландшафти, звичайно, не приносить з собою відчутного тепла, і тільки гоголевські русалки могли «грітися на місяці». Але вплив масивного місячного тепла є відчутним на нашій планеті, перш за все в найбільш легких його оболонках — на воді і повітрі. Повітряна оболонка — атмосфера найбільш легка і рухлива з усіх сфер Землі. Тому вона особливо слухняно сприймає всі «команди» Місяця.

Кожного разу, коли Місяць наближається до Землі, він притягує до себе нашу повітряну ковдру, створюючи виступ у свій бік — атмосферний приплив. На протилежному боці Землі в цей час настає відплив. Ці місячні припливи і відпливи природно, хвилюють атмосферу, порушують встановлений в ній рух теплових і холодних повітряних мас, які формують погоду і клімат. Ленінградський геофізик Сергій Тимофєєв співставив середні температури повітря за багатолітній період в Ленінграді і інших районах Радянського Со-

юзу з різними положеннями Місяця по відношенню до Землі. Виявилось, що залежність ходу температури від дев'яти — до дев'ятнадцятирічного циклів місячного руху навколо Землі виражена

„ЛУНАТИЗМ“ ЗЕМНОГО КЛІМАТУ

навіть більш різко, ніж від 11-річного циклу сонячної активності. Відхилення температури в межах місячного циклу досягає майже двох градусів. При найбільш високому положенні Місяця над горизонтом і, значить, найбільш близькому до Землі на всій території Радянського Союзу відзначається переважання холодних зим

і літ. В минулому на роки особливо високого положення Місяця характерні були такі катастрофічні явища, як замерзання Аму-Дар'ї в 1405 році, і замерзання моря біля узбережжя Криму в 1500 році. В ці роки обидва максимуми припливної сили Місяця співпадали з мінімумом сонячної активності. Ефект був особливо помітним.

Врахування «місячного впливу» на рух повітряних мас в земній атмосфері був необхідним при складанні прогнозів погоди. Особливо важливо не забувати про відомий «лунатизм» клімату при складанні наддовгострокових прогнозів змін клімату на декілька років вперед. Вивчивши хід погоди в 1959 році, Тимофєєв зробив висновок про те, що зараз Європа вступила в період деякого похолодання, подібного тому, яке відмічалось на початку другої половини XVIII століття.

В'ячеслав МАРКІН, науковий співробітник Інституту геофізики Академії наук СРСР. (АПН).

ПРОГНОЗ ЗЕМЛЕТРУСІВ

буде давати Бакинська геофізична станція, яка заснувалася недалеко від Дюнібатана, де недавно відбулось виверження вулкана. Баку знаходиться в сейсмічній зоні, розташування ж станції біля кратера допоможе дослідникам безпосередньо вивчати гравітні викиди і процеси, які відбуваються при виверженнях.

НАРОДЖУЄТЬСЯ

СТЕРЕОТЕЛЕБАЧЕННЯ

Ні фото — ні кіноко не встигають за процесами, які змінюються в тисячні долі секунд. Заглянути ж в ультрашвидку явища — надзвичайно заманливо.

У Всесоюзному науково-дослідному кінофотоінституті створюється комплексна апаратура для проєкції на растровий екран статистичного стереоскопічного зображення інтегральним методом. При цьому на екран проєктується зразу дев'ять зображень, які згодом відрізняються один від одного. Створюються широкі зони, які народжують стереоскопічний ефект. Тут не треба вибирати позицію, як в стереокінозалі, — зображення не спотворюються і не перериваються.

Ще одна новина — інтегральний метод стереофотографування — гексагональний лінійний растр. Такі растри виготовлені вперше в цьому інституті і до цього часу вважаються неперевершеними в світі. Вони збільшують ємність фотошару в декілька разів: на одному шарі можна зафіксувати до двохсот різних зображень. Одержується «жива», об'ємна фотографія. Найбільш ефективне застосування лінійних растрів — ультрависокошвидкісна — до мільярда кадрів на секунду — фотографія.

ТЕЛЕВІЗОР — ЛІЧИЛЬНИК БАКТЕРІЙ

Підмогою йому служать мікроскоп і обчислювальна техніка. Телекамера дивиться в окуляр, електронний же промінь створює зображення на екрані. В той час, як він «малює» об'єкт, промінь спалахує екраніше або згасає — це відмічає обчислювальна техніка. Потім вона підраховує число спалахів, розбиває об'єкти на групи за розміром. До речі, об'єкти можуть бути найрізноманітнішими — наприклад, пилінки або червоні кров'яні тільця.

ШТУЧНИЙ ДОЩ

для боротьби з лісовими пожежами запропонували використувати співробітники Ленінградського науково-дослідного інституту лісового господарства і Головної геофізичної обсерваторії імені А. І. Воякова.

Перший експеримент приніс успіх. Визначивши швидкість пересування хмар і відстань, яка відокремлює їх від палаючого лісу, дослідники послали із Землі в товщу хмари, яка була «на підході» до пожежі, декілька сот грамів спеціального реагенту. А він тут же розрядився: через 10 — 12 хвилин прямо над вогнищем пожежі пішов дощ.

ГІБРИДНІ ВОЛОКНА ДЛЯ ОЧИЩЕННЯ ВОДИ

Проблема очищення стічних вод стала, як відомо, нагасним завданням дня. Правда, сьогодні її вдається вирішити при допомозі іонообмінних смол, але лише частково, тому що ці полімери мають багато недоліків.

Співробітники Московського текстильного інституту розробили на основі целюлози «гібридні» волокна, одержавши за допомогою різних «щелєнь» тканини, які володіють всіма відомими іонообмінними якостями. Дякуючи волокнистій будові, нові матеріали відрізняються великою активною поверхнею.

Іонообмінні волокна уже довели свою здатність вловлювати не тільки фенол, але й ртуть. Можливо, вони знайдуть застосування при видобуванні золота і платини із відходів, очищенні сировини від кристалів, а в недалекому майбутньому — при опрісненні морської води.

ПІДВОДНИЙ ТЕЛЕФОН

прийде на допомогу будівникам підводних гідротехнічних споруд, нафтових, прокладачам трубопроводів, спортсменам-підводникам. Він здійснить безпроводний підводний телефонний зв'язок по гідроакустичних каналах між аквалангістами, водолазами і берегом.

Зовні підводний телефон являє собою невеличку герметичну круглу коробку діаметром 180 міліметрів, вагою 2 кілограми. В електронній частині використані напірководні прилади. Дальність надійного зв'язку під водою — один кілометр. Його творці — співробітники кафедри акустики Таганрозького радіотехнічного інституту. (АПН).

НАША АДРЕСА І ТЕЛЕФОНИ

м. Кіровоград, вул. Пуначарського, 36
Телефони: відповідального секретаря — 2-45-33,
відділу військово-патріотичного виховання і спорту — 2-45-35, решти відділів — 2-45-36.

НАЙЧОРНІШИЙ СОБОЛЬ

Чорного соболя, власника красивого і міцного хутра, вивели в Підмосков'ї на Пушкінському звірорядгоспі. Як повідомляє головний зоотехнік радгоспу Борис Куличков, марно шукати суперників цьому «домашньому» серед диких соболей. Він більший від найбільших екземплярів камчатських кряжів, пишніший, м'якший, еластичнішою хутра перевершує якутських. Його колір — абсолютно чорний, темніший баргузинських. Цей соболь — найчорніший в світі. На волі одна шкурка чорного соболя зустрічається на 1000. А в цьому радгоспі зараз їх більше 3000. Йому присуджена велика золота медаль Міжнародного Лейпцигського ярмарку. На аукціоні ціна однієї хутрової шкурки піднялась до вартості легкового автомобіля.

(АПН).

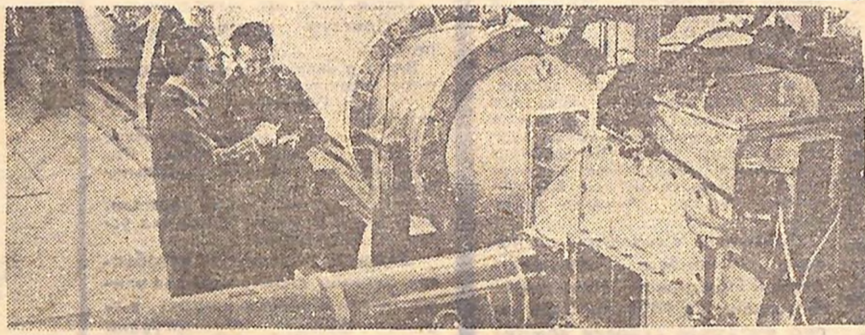
У сибірських теплофізиків

В Інституті теплофізики Сибірського відділення Академії наук СРСР проводяться дослідження об'єктів, які знаходяться в граничних ситуаціях: потужних теплових потоків, які досягають декількох сот мільйонів кілокалорій на квадратний метр за годину (тобто більше, ніж на фотосфері сонця); надзвучних потоків розрідженого газу; теплообміну киплячих металів, вивчення яких відкриває нові можливості для майбутньої енергетики.

Ці дослідження проводяться при допомозі унікальних установок, розроблених і створених в інституті. Це теплова аеродинамічна труба, в якій газ, нагрітий до 700 градусів по Цельсію, рухається із надзвучними швидкостями, а також стенди для дослідження потоків розріджених газів, які рухаються із швидкістю біля 9 тисяч метрів за секунду, і ряд установок по дослідженню кипіння рідких лужних металів.

На фото: праворуч — під час експерименту на установці рентгенівського просвічування для дослідження кипіння рідких металів, ліворуч — механік Витеслав Корнєєв (ліва) і молодший науковий співробітник Павло Югоцький готують теплову аеродинамічну трубу до експерименту.

Фото А. ЗУБЦОВА, АПН.

ПІД кожкою із річок Південного Таджикистану протікає ще одна річка.

Це показали проведені тут за останні роки гідрогеологічні дослідження. Підземні ріки багаті ширші і глибші, ніж ті, які протікають поверхом вище своїх двійників. Запаси підземних вод величезні. Для Таджикистану з його жарким, сухим кліматом це має неоціненне значення. Вода — нові плантації бавовни, нові населені пункти, а наземні ре-

РІЧКИ ПІД РІЧКАМИ

сурси її хоча й великі, але не безмежні.

Перша в республіці система використання вод, які течуть в надрах землі, була побудована під річками Вахської долини. Вона включає більше десяти водозаборів і дає більше 300 тисяч літрів води за хвилину.

Тепер на черзі — підземний двій-

ник Кафірнігана. Його дно на 500 метрів нижче від дна наземної річки, а ширина доходить до 8 тисяч метрів! Перший водозабір на підземному багатті, проєктування якого тільки що завершили спеціалісти Курган-Тюбинської гідрогеологічної партії, може дати 48 тисяч літрів води за хвилину.

Юрій ХРЕНОВ, АПН.

показує КІРОВОГРАД. ЧЕТВЕР, 5 березня. Перша

програма. 11.00 — Телевісті. (К). 11.10 — «Моя подруга Сабілла». Художній фільм. (К). 12.30 — Творчий портрет Л. Смірнові. (К). 17.00 — Нація програма. (Кіровоград). 17.05 — «Повернулася дочка». Телефільм. (К). 17.20 — «Голубий екран — школярям». «Льодовики та їх роботи». «Гірська річка». (Кіровоград). 17.40 — Телевісті. 18.00 — На-

селенню про цивільну оборону. «Якщо завтра тривога». (Кіровоград). 18.20 — Концерт, присвячений Міжнародному жіночому Дню 8 Березня. (Кіровоград). 19.00 — «Кіровоградщина спортивна». (Кіровоград). 19.30 — Кольорове телебачення. «Варшавська земля». Прем'єра телефільму; 4 серія. (М). 20.30 — Програма «Час». (М). 21.00 — Чемпіонат світу з фігурного катання. Чоловіки. Довільна програма. (Югославія). В перерві — телевісті. (К).

війні». (М). 19.00 — «Пошуки, знахідки, відкриття». (К).

П'ЯТНИЦЯ, 6 березня. Перша програма. 11.00 — Телевісті. (К). 11.10 — «Мінливості долі». Телефільм. (К). 11.35 — Шкільний екран. Українська література для учнів 8 класу. «Соціальні мотиви у творчості Марка Вовчка». (К). 12.15 — Телевізійний фільм «Листки автобіографії». (Кіровоград). 16.30 — «День за днем». Інформаційна програма. (Кіровоград). 16.55 — Уроцисте застосування, присвячене Міжнародному жіночому Дню 8 Березня. Святоївний концерт. В перерві — естафета полей. (М). 17.00 — Чемпіонат світу з фігурного катання. Спортивні танці на льоду. Довільна програма. (Югославія). В перерві — телевісті. (К).

«МОЛОДОЙ КОМУНАР» — орган Кіровоградського обкома ЛКСМУ, м. Кіровоград.

Друкарня ім. Г. М. Димитрова, обласного управління по пресі, м. Кіровоград, вул. Гліпки, 2.